

- 37 *Quid visum fuerit Regi Alfonso circa tempus diluvii universalis.*
 38 *Nabodonosor quando regnum adeptus.*
 39 *Philippus Rex Macedonum quo tempore regnare cepit.*
 40 *Alexander Magnus quando successerit in regnum.*
 41 *De Era Cesaris.*
 42 *De Arabum era.*

De Chronologia, quæ est in proœmio legum Partitarum.

CAPUT XVIII.

1 **I**nter cætera, quæ inducere Regem Alfonso, & ejus antecessorem Ferdinandum ad edendas leges, quas Partitarum nuncupamus, id præcipuum censetur, ut Romani Imperii subiectio penitus aboleretur, omni dominationis vestigio deleta: etenim legum observatio subditis duntaxat incumbit, quæ in exemptos frustra feruntur, l. 12. tit. 1. part. 1. l. fin. §. Si enim, C. de legib. Unde in l. 6. tit. 4. part. 3. cavetur, ut per illas leges, & non per alias causæ judicialiter decidantur, ubi Gregor. Lop. gloss. 2. animadvertit, id libertatis gratia constitutum, addens olim apud Hispanos capitis pœnam stabilitam esse in eum, qui Tribunalibus Imperatorum leges allegaret. Sic Romani ut Regum potestatem omnino extinguerent, leges Regias abrogarunt, l. 2. §. 1. ff. de origin. Jur. Sed ne, ut illi, Hispani incerto jure, aut consuetudinibus uterentur, leges proprio idiomate exaratas edi oportuit: quod opus egregium inchoavit Rex Ferdinandus, ejuque filius Alfonso perficit, qui etiam eadem fortè ratione instituit, ut in Regiis diplomatibus, tabulisque publicis usus linguæ Latinæ cessaret, qui antea frequentabatur, ex quo litterarum imperitia Hispanos inuasit. Spondan. in continuat. Annal. Baron. anno 1284. n. 1.

Ibi: *Ut planè omnibus foret perspicuum.*

2 **U**t operis antiquitas futuris sæculis innotescat, expedit ut tempus, quo conficitur, exprimat, quemadmodum sacer Historiographus Moyse orbis creationem describens, à tempore exorditur, & qua die singula Deus ediderit, adnotavit, Genes. cap. 1. in principio Evangelistæ itidem dum Christi opera enarrant, de tempore mentionem sibi faciunt.

Ibi: *Opus illud editum fuisse à Rege Alfonso.*

3 **A**lfonsum suum conditorem ipsæ leges Partitarum prædicant apertissime, sed & septem literæ, quibus primi tituli Partitarum inchoantur. Alfonso nomine simul junctæ exprimunt. Idem constat ex l. 1. Tauri, quæ est lex 3. tit. 1. lib. 2. Recopilat. & observant Greg. Lop. in prolog. Partit. gloss. 7. Montalvus ibidem, verb. Don. Alfonso, Bobadill. in Politic. lib. 1. cap. 10. n. 35. vers. Don. nuestra España, Cavall. de cognit. per viam viol. gloss. 18. n. 15. vers. Alfonso X. Ritius lib. 3. Reg. Hispan. Carrill. Annal. anno 1284. Theat. vitæ hum. lit.

D, pag. 391. Garibay Hist. Hispan. lib. 13. cap. 9. vers. En este mismo ano. Illecas Hist. Pontif. tom. 1. lib. 5. cap. fin. vers. D. Alfonso.

Hunc Regem Alfonso quidam nonum, qui 4 dam decimum, & alii undecimum dicunt, ut advertit Garibay sup. cap. 7. Bobadilla ubi proximè: quæ varietas in ipsarum Partitarum editionibus reperitur, sed frequentius decimus vocatur. Fuit filius Ferdinandi III. cognomine Sancti, cui in regno Castellæ ac Leonis successit. Spond. ubi sup. an. 1252. num. 9. Garibay d. cap. 7. Gualter. in Chronog. sec. 13. pag. 679. Carrill. anno 1252. Theat. vitæ hum. lit. M, pag. 99. Greg. Lop. & alii pronuper dati. Natus est ex conjuge Ferdinandi Beatrice, filia Regis Portugalliæ Dionysio. Theat. vitæ human. ubi proximè, Carrill. sup. Marian. lib. 13. cap. 8.

Sapiens Alfonso cognominatus est, quia ad 5 modum literarum studiosus, & peritorum operâ usûs edidit volumen Fori legum, leges Partitarum, Historiam Hispaniæ ad tempus usque patris sui, & tabulas Atronomicas, quæ vulgo Alfonso finæ nuncupantur. Greg. Lop. & cæteri Jurisperiti prælaudati. Spondan. sup. & anno 1284. n. 1. Montal. sup. for. leg. in princip. Garibay d. vers. En este mismo ano, Theat. vitæ human. lit. D, pag. 391. Illecas sup.

Eit tamen observandum, Partitarum leges, et si 6 à Rege Alfonso X. editæ dicantur, non tamen ejus nomine promulgatas, nec usû receptas esse usque ac tempora Regum Catholicorum Ferdinandi V. & Elizabethæ, à quibus illis legum vis, & auctoritas tribuitur, l. 1. Tauri, quæ est lex 3. tit. 1. lib. 2. Recopilat.

Ibi: *Cæptum autem anno quarto.*

7 **G**reg. Lop. in prolog. Partitar. gloss. 23. circa hujusmodi temporis mentionem observat ex Baldo, non esse de substantia legis vel statuti, ut tempus, quo conditur, apponatur: quod comprobatur ex plurimis legibus Codicis, quæ sine die & Consule existunt: Quavis in publicis instrumentis ad validitatem temporis apponito consideretur tam de jure communi, quam Regio Hispaniæ, l. 54. tit. 18. p. 3. ubi Greg. Lop. gloss. 2. l. 13. tit. 25. lib. 4. Recop. D. Covarr. Practicar. cap. 20. n. 2. Parlador. quotidianar. lib. 2. cap. 20. num. 1. quod in Chirographis, seu privatis instrumentis necesse non est, cum tabernam, §. idem quæsit, ff. de pignor. D. Covarr. Panormitan. & Tiraquell. apud Parlador. sup. cap. fin. §. 5. num. 6. & 7.

Ibi: *Ferdinandus tertius pater Alfonso.*

8 **O**biit Ferdinandus tertius Hispani, quam à Sacracenis recuperaverat, die Jovis Trigesima Maji, anno 1252. Spondan. eo anno, num. 9. Carrill. eod. anno, Garibay sup. cap. 6. in fin. ac die sequenti in eadem civitate Alfonso solemniter patri successus est, ut ex aliis refert. Garibay cap. 7. in princip. quod annum omnes conveniunt, eum regni suscepisse clavum anno Christi 1252. ut præter hic laudatos observant Raynald. in continuat. Annal. Baron. tom. 13. anno 1252. num. 32. Cevall. sup. Theat. vitæ hum. lit. M, pag. 99. Illecas d. cap. fin. vers. Don. Fernando, Marian. d. cap. 13.

Alfonso in Regem Romanorum electus est, unde Imperator aliquando vocatur, sed imperiali dia-

Ad Num. 2.

diademate non est insignitus; nam cum ad id ex Hispania profectus cum exercitu fuisset, inter itinerandum se deceptum agnovit, & rediit Garibay. lib. 13. cap. 8. & de hujusmodi electione testantur dati supra, n. 3. & Marian. Hist. Hisp. lib. 13. cap. 10. & 22.

10 **I**dem Rex in fata concessit anno 1284. die 21. Aprilis, cui successit Sancius IV. ejus filius, Bravus cognominatus, Garibay cap. 16. & seq. Spond. anno 1284. n. 1. & 2. Cevall. d. gloss. 18. num. 15. vers. Sancho quarto, Theat. vitæ hum. lit. M, pag. 99. Marian. Hist. Hisp. lib. 14. cap. 7. & 8. Carrill. supra, anno 1284.

Ibi: *Quod nos scripsimus lib. 1. variar. cap. 12.*

11 **U**bi nonnulla prænotavimus circa anni initium num. 10. & ibi usû apud Hispanos pro temporum varietate recepto. Verum hodie apud omnes gentes, quæ moribus, ac legibus politicè reguntur, annus à Kalendis Januariis inchoatur. Unde Baronius, & post eum Spondan. in Epitome, anno 34. num. 88. & alibi, præteritur se more majorum annos à Kalendis auspiciari Guttier. de gabell. q. 143. n. 4.

12 **C**irca computationem Regis Alfonso quoad initium sui principatus, illud compertum est, annorum principium à Calendis Januariis constituisse, quia si ab Incarnatione Domini auspiciaretur, non poterant supra annos 152. dies labi, cum à die 25. Martii ad 31. Maji, quo Alfonso regnare cepit, 67. dies dinumerentur duntaxat. Similiter si computaretur à die Dominicæ nativitatis, dies 157. aut 158. præterierunt usque ad ultimam diem Maji. Constat igitur Alfonso Regem annos à prima Januarii die auspiciatum, quod tunc temporis in Hispania observari præmissimus supra lib. 1. cap. 12. num. 10. Sed adhuc superest dubium, quia à Calendis Januarii usque ad diem 31. Maji, 150. dies intercedunt, & hoc manifestè apparet, cum Rex afferat, ultra annos, 150. dies lapsos juxta Eram Cesaris usque ad initium regni sui: anni autem Cesaris qui Juliani dicuntur, à Calendis Januarii incipere, nemini dubium est: Cur ergo dicitur in prologo Partitarum, de quo agimus, secundum Eram Incarnationis initium regni contigisse 152. diebus supra 1251. annos? Quid in causa fuit, ut duo adderentur dies computationi juxta Cesaris Eram, si utraque ab eodem die incipit: Hujus discriminis ratio me præterit, nisi ad depravatam textus literam confugiatur.

Vers. *Ceterum in eadem præfatione.*

13 **B**aronius, & ex eo Spondan. in Appar. ad Annal. Ecclesiastic. n. 36. præmitti, quondam Ecclesiasticam, ac Sanctos Patres, quorum plures recenset, in computatione annorum septuaginta Interpretum sententiam amplecti. Est autem triplex annorum computus ab orbe condito, nempe LXX. Interpretum Hebræorum, & Origenis ac Eusebii, ut videre est apud Ant. Cont. in Chron. canon. ubi quantum discriminis inter eos reperitur, apparet. De hoc paulo inferius D. Covarr.

D. de Faria Novæ Addit. ad Covarr. Tom. II.

14 **T**riplex apud Romanos fuit annorum supputatio; ut D. Covarr. obiter admonet; etenim Romulus jam ab urbis primordiis annos instituit singulos ex 304. diebus, quos in decem menses in hunc modum distribuit. Martius, à quo exordiebatur annus 31. continebat, Aprilis 30. Majus 31. Junius 30. Quintilis 31. Sextilis 30. September 30. October 31. November 30. December 30. licet alii existimant Romuleum annum in duodecim menses factum ex 355. diebus constituisse.

15 **S**ed cum præfata Romuli institutio nec solis cursus, nec lunæ rationibus conveniret, contingebat, ut frigus æstivis mensibus, & contra æstas hyemalibus adveniret. Hæc Numa corrigere conatus annum ad duodecim menses protelavit, inter quos 355. dies divisit, novos menses vetustis præponens, & Januariam anni initium constituens, qui quidem 29. dies complectebatur, Februarius 28. Martius 31. Aprilis 29. Majus 31. Junius 29. Quintilis 31. Sextilis 29. September 29. October 31. November. 29. December 29. quos duodecim menses totidem lunationibus æquè respondere Numæ visum est. Temporum tamen lapsu Romani Græcos imitati quibusdam interclarationibus utebantur, ut annum Numæ solis cursui adæquarent, unde subsequerentur absurda: quapropter Julius Cæsar decem dies veteri anno ac quadrantem adjiciens, annum ab eo Julianum dictum instituit 365. dies ac quadrantem continentem; nam tantum temporis labitur dum sol circuit Zodiacum, & ad signum è quo exit, regreditur, quod jam antea Ægyptiis compertum erat. Ex quadrante unus dies singulis quadrienniis efficitur, qui ultimo quadriennii anno intercalatur, & adjicitur ante quinque postremos dies Februarii, & bissextilis nuncupatur & annus in quem incidit Bissextilis: quod similiter & nunc observatur. Ita cum pluribus Joan. Rolin. de antiquitatib. Romanis lib. 4. cap. 1. à princip. Læl. Gyrard. lib. de anno, mensib. & dieb. Ald. Manut. lib. 1. de quæsit. per epistol. epist. 1. Cornel. à Lapid. sup. Exod. cap. 12. vers. 1. §. Ubi obiter, Salian. Annal. Ecclesiastic. tom. 4. anno 3342. num. 2. Theat. vitæ hum. lit. A, pag. 460. vers. Romulus, & vers. Numa, Ovid. lib. 1. Fastor. ubi ita canit.

*Tempora digereret cum conditor urbis in anno,
 Constituit menses quinque bis esse suo.
 Martis erat primus mensis, Venerisque secundus:
 Hæc generis princeps, ipsius ille pater.
 Tertius à senibus, juvenum de nomine quartus,
 Quæ sequitur numero turba vocata fuit.
 At Numa nec Janum, nec avitas præterit umbras,
 Mensibus antiquis, præposuitque duos.*

Circa præmissam annorum institutionem admodum sumus, esse controversum, an Romulus in duodecim menses annum distribuerit, ut videre est apud Salian. & Rolin. ubi proximè. At quomodo-cunque sit, ea Romuli distributio brevi sublata est, quia Numa anno sui Imperii 3. & ab urbe condita 41. annum aliter, ut dictum est, digessit. Salian. ibidem, qui ita pergit usque annum mundi 4009. Urbis conditæ 708. aut 709. Cesaris 4. qui fuit primus Julianus Salian. tom. 6. anno 4009. n. 1. Theat. vitæ hum. sup. verb. Numa, & usque ad tempora nostra ubique gentium in usu est. Tamen Julianum annum emendavit Augustus anno mundi

4046. Salian. eo anno, n. 2. & 3. tom. 6. Theat. vitæ hum. lit. A. pag. 461. Rosin. d. cap. 1. vers. Sed hunc quoque errorem, quoniam Sacerdotum incuria bis sextus perperam intercalabatur, non anno ultimo quadrienni cujusque, sed sequenti, ideoque Imperator jussit; ut duodecim annis proximis futuris nullus intercalaretur dies ex quadrantibus. Tandem Gregorius XIII. Pontifex annum reformavit, erroremque ex cursu solis proveniente, novo Calendario edito, sustulit detrahens mensi Octobris anni 1582. decem dies, ita ut dies quintus numeraretur, de quo in l. 11. tit. 15. lib. 5. Recopilar. Theat. vite hum. supra, pag. 467. Illescas Hist. Pont. tom. 3. in Greg. XIII. cap. 62. Torniiell. Annal. prefat. n. 11.

Ibi: *Tametsi varia fuerit apud ple-
rasque gentes annorum ratio.*

- 16 Multifariam annus institutus fuerat quondam apud diversas gentes, tum quoad initium, tum quoad dierum numerum, ut videre est apud Corn. à Lapid. d. vers. Ubi obiter, Torniiell. Annal. princ. die 6. n. 41. Theat. vitæ hum. lit. A. ex pag. 459. Et lit. M. pag. 418. cum aliis Athenienses annum auspiciabantur à solstitio, æstivo, Asiatici ab æquinoctio autumnali, Arabes & Damasceni ab æquinoctio verno, Romani ante Numam ab eodem æquinoctio, post Numam à meridie Calendarum Januarii, ex Julio Cæsare à media nocte ante Calendas, ut habetur in Theat. vitæ hum. d. pag. 459. & ita hodie observatur. Ægyptii à Mense Thoth, qui nostro Septembri convenit: Persæ à mense Fordimech, Theat. vitæ human. lit. M. pag. 418. Omnes ferè annum in duodecim menses solares aut lunares distributum habebant, sed quoad dierum numerum discrepabant. D. Hebreis latius statim differetur. Illud est observandum, annos ante dilu-
vium nostris æquales ferè fuisse ut probat Torniiell. anno 131. n. 5. & anno 1656. n. 24. & 25. qui d. n. 6. ait, annum apud Arcadas trimestrem, apud Ægyptios quadrimestrem esse.

Ibi: *Sed & apud Hebræos annus so-
laris erat.*

- 17 De anno Hebræorum eruditè suo more differit Salian. tom. 2. anno 1544. à num. 91. Constabat igitur annus Hebraicus ex 365. diebus, & duodecim mensibus, qui menses totidem lunationibus respondebant. Sed quoniam luna cursum suum peragit diebus 29. horis 12. & 793. particulis horæ, quæ 1080. particulis continet, lunaris annus 354. diebus conficitur, quibus undecim dies adjungebantur ab Hebræis, ut solari anno æquaretur, qui secundum Ægyptios 365. dies habet, ex his undecim diebus mensis unus efficiebatur nomine Veadar, id est secundus Adar, quia ultimus mensis Hebræorum Adar appellabatur. Corn. à Lapid. ubi sup. dist. vers. 2. in princ. 7. qui ultimo cujusque trienni anno in fine adjungebatur, qui embolismaris dicitur; sed tres dies saltem restabant, nam menses Hebræorum ferè alternatim 29. aut 30. dies habuere, qui 30. continebant, pleni; qui 29. deficientes & cavi vocabantur. Salian. ubi sup. & schol. 7. ad eundem ann. & anno 2545. num. 4. Corn. à Lapid. loc. præcit. Mariana de die mart. Christi, Theat. vitæ hum. lit. A. pag. 460.

- 18 Ex quibus discerni poterit, quomodo exaudiri debeat D. Covar. dum docet, Hebræorum annos

fuisse solares qui 365. diebus terminantur. Salian. d. schol. 7. illisque usi sunt Persæ, Assyrii, Chaldaei, & Ægyptii, qui singulis ex duodecim mensibus 30. dies designantur, & quinque reliquos in fine extremi mensis addiderunt. Theat. vitæ hum. ubi proximè. Ad Hebræi in anno auspiciando, ac totius ejus periodo ad lunæ motum respiciebant, cujus cursu duodecies peracto, annus absolvebatur, & sic 354. diebus, horis 8. particulis 876. Salian. d. schol. 7. qui sanè lunaris est annus. Et hæc de annis communibus: illi verò, qui embolismares erant habentes tredecim lunationes, saltem 338. dies comprehendebant. Salian. anno 2544. num. 93. quare solarem non parum excedunt, unde nullus Hebræorum annus constat 365. diebus, ut possit solaris nuncupari. Tamen si anni perpendantur ad triennium reducti, dici quodammodo solares possunt; nam per adjunctionem mensis Vendat ad solis cursum reducuntur, etsi cum aliquo discrimine, qui tres anni solares efficiunt 1095. dies, & triginta septem lunationes triennii Hebraici producent 1092. dies, 15. horas, 181. particulis, cui duntaxat defunt dies duo, horæ octo, particulæ 899. ut triennio solari omnino respondeat. Et hoc fessu annos Hebræorum solares dici absurdum non est, quia si inter tres annos dividantur dies lunationum 37. quisque ferè 365. dies complectetur. Sed annos Hebræorum lunares vocant Salian. tom. 1. anno 1656. n. 6. Corn. à Lapid. sup. exod. cap. 12. vers. 2. Torniiell. sup. anno 2544. n. 9.

Ibi: *Aut octavo quoque anno tres
mensis.*

De hoc embolismo, seu intercalatione mensium octavo quoque anno, consule Theat. vitæ hum. ubi proximè, Salian. d. schol. 7. ubi fusè de pluribus embolismis Hebræorum.

Ibi: *Quia solaris annus lunarem ex-
cedit.*

Si vera sunt, quæ ex Saliano hucusque tradidimus de diebus quibus luna suam conficit periodum, & consequenter de numero dierum anni lunaris, hæc sententia evidenter est veritati contraria; quia lunaris annus 8. horas, & 876. particulis præter 355. dies habet, quæ ex undecim diebus, & quadrante detrahi debent: ideoque Salianus d. schol. 7. aliter supputans ait, solarem annum majorem esse lunari 10. diebus, horis 21. particulis 204. Præterea est animadvertendum, quod ex Petavio asseruimus supra, lib. 1. cap. 12. num. 8. annum tropicum, seu solarem minorem esse Juliano, & qui illo utebantur quadrantem minime computarunt ante Julii Cæsaris institutionem, sed 395. dies tantummodo. Theat. vitæ hum. dist. pag. 460. vers. Ægyptii. Unde excessus anni à D. Covar. traditus, ad annum Julianum referebatur, sed adhuc ex supra dictis verus non est.

Ibi: *Hujus verò anni initium.*

Duplex initium anni Hebræis fuit, primò enim illud auspiciabantur ab æquinoctio autumnali, à mense scilicet Tisri, qui in nostrum Septembrem, incidebat, aut in Octobrem pro parte. Verbum autem Tisri, Chaldaicè, initium interpretatur, huncque usum dum in captivitate fuerunt, ab Ægyptiis mutuatum observarunt Israëlites, sed adveniente libertatis tempore jussi sunt ut annum à mense

à mense Nisan inchoarent, Exod. cap. 12. vers. 2. bis verbis Mensis iste (id est, Nisan) vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni.

Quod præceptum est anno mundi 2544. atque ita ex tunc facer annus exordiebatur à Nisan quod festorum celebritate, & alia quæ ad cultum divinum spectabant. Tamen quoad commercia & profanos usus Tisri mensis primus censendebatur. Salian. tom. 2. anno 2544. n. 91. Corn. à Lapid. in d. cap. 12. Exod. Theat. vitæ hum. lit. M. pag. 418. & pag. 420. Torniiell. in Annal. princ. die 6. num. 41. Alia divisio anni Hebræorum reperitur in historicum scilicet, & politicum sive æconomicum: ille exordiebatur à plenilunio proximio verno æquinoctio, & per ipsum series annorum Hebræi numerabant, & notabant historias: hic, id est politicus, incipiebat post mensem, & vendemiam collectam, à prima die mensis septimi anni historici. Ita habetur apud Theat. vitæ hum. lit. A. pag. 460. in princ.

Ibi: *Unde Nisan primas mensis
Hebræorum.*

- 22 Mensis Nisan, partim incidebat in nostrum Martium, partim in Aprilem regulariter: poterat tamen toto elapso Martio incipere secundum varietatem lunationum. Salian. ubi proximè num. 96. Torniiell. ubi proximè, Theat. vitæ hum. lit. A. pag. 459. nam annus Hebræorum, & consequenter mensis iste inchoabatur à plenilunio propinquiore æquinoctio verno, quod advenit cum sol in arietem ingreditur. Salian. ibidem, Corn. à Lapid. sup. Theat. vitæ hum. ubi nuper, & lit. M. pag. 418. Nomina mensium Hebræorum habentur apud Corn. à Lapid. vers. In mensibus anni, Salian. anno 2544. num. 93. Theat. vitæ hum. lit. M. pag. 418. & pag. 420. cum sup. ubi latè de singulis, Corn. Annal. fol. 9. vers. Adam Torniiell. anno 2544. num. 12. Sunt autem hæc, suo ordine servato, Nisan, Fiar, sive Zio, Siuvan, Tammuz, Ab Elul, Bul. Cefcauleu, Huet, Sabbath, Ador, Veadar, qui mensis decimus tertius, sicut supra prænotatum relinquitur.

Ibi: *Ex quibus deducitur, Hebræos.*

Vide sup. num. 18.

Ibi: *Est & hac temporum ratione
observandum.*

De quo supra, num. 13. & Aaron. in apparatu, num. 118. ubi Spondan. n. 36. Torniiell. in prefat. Annal. ex n. 8.

Ibi: *Igitur ab Adamo ad dilu-
vium.*

- 23 Universale diluvium contigit anno ab orbe condito 1656. quod secundum Hebræorum chronographiam communiter, maxime à neotericis receptum est, ac tenent præter eos, quos dedimus supra, lib. 1. cap. 12. n. 5. Salian. Annal. Eccles. tom. 1. an. 1656. num. 4. Torniiell. eod. anno, Ceval. de cognit. per viam violent. gloss. 18. num. 89. Carrill.

Annal. anno 1656. Genebrard. lib. 1. Chron. eod. anno, Bellarm. in Chron. an. 1656.

Ibi: *Juxta LXX. verò Interpre-
tes.*

Hoc discrimen apparet ex chronicis canonibus 24 Ant. Contii, ubi triplicem chronologiam exhibet. Olim quidem plurimi supputationi Septuaginta Interpretum subscripsere, quos recensent Baronius & Spondanus in Apparatu, ubi proximè. Sed recentiores Hebræorum computum magis amplexi sunt, ut quoad tempus diluvii constat ex pronuper laudatis.

Ibi: *Ex quibus & illud constat.*

Prima mundi ætas diluvio universali terminatur, quæ ab Adama incepit. Secunda exorditur à diluvio, & ad ortum Abrahamæ protelatur, ut videre est apud Torniel. & Ant. Contium. Licet autem Septuaginta Interpretum computum nec quoad secundam mundi ætatem neoterici sequantur, est tamen inter eos circa ortum Abrahamæ dissensus; nam Torniiell. anno 2039. n. 1. ex pluribus probat Patriarcham eo anno in lucem editum, cui accedit Salian. tom. 1. eod. anno, num. 1. secundum quos Abraham est natus anno à diluvio 383. atque ita discrepat à D. Covar. annis 91. qui asserit, ortum Abrahamæ 292. annis post diluvium evenisse. Vide Ant. Cont. sup. in fin. secunda. etat. Ceval. d. gloss. 18. num. 90. Carrill. cum pluribus anno 1978. Pererium sup. Genes. cap. 6. n. 26. Corn. à Lapid. d. cap. 6. Genebrard. sup. in princ. tercia etatis, Bellarm. in chron. anno 1978. Theat. vitæ hum. lit. T. pag. 73. apud quos variae sunt opiniones, quod adnotat. Carrill. supra.

Ibi: *Qua ratione fit, ut in annorum
numero.*

Ita apparet ex chronicis canonibus Ant. Contii, & secundum supputationem Eusebii, & Origenis, quæ ab ipso traditur, excessus est annorum 1238.

Ibi: *Hinc sanè suboritur maxima
differentia.*

Adeo inter se dissident Ecclesiastici Scriptores, ac chronographi, dum numerant annos ab Adamo ad ortum Christi, ut quod verosimilius sit dignosci non possit; sunt enim tot capita, quot sententiæ, ut post Baronium ait Spond. in Apparatu, num. 36. quare uterque proprium judicium aperire renuens, aliorum placita prodit, satisque erit, si nos idem præstiterimus recententes in primis Petavium, quem sequuti sumus supra, lib. 1. cap. 12. n. 9. qui opinatur Christum natum anno mundi 3984. cui assentitur Bellarm. in Chron. Peter. sup. Daniel. anno 4022. cui adherent, Card. Baron. in Appar. n. 118. & ibi Spondan. n. 36. Gualter. in Chronog. princ. Torniiell. Annal. anno 4051. cui ferè convenit Salian. tom. 6. anno 4052. Gordon. in chron. an. 4001. quem sequitur Carrill. in princ. sexta etat. Corn. à Lapid. in Pentateuch. anno 1951. Genebrard. in Chron. lib. 1. etat. 5. in fin. anno 4121. Maldonat. in Chron. univers. tract. de nativitat. Christi, anno 3955. Greg. Lop. in prolog.